

Aktívni seniori v EU – projekt AGE so spoluprácou Fóra pre pomoc starším - Vytvorenie interskupiny zložená z poslancov EP v rámci AGE

EK sa veľmi vážne zaoberá problematikou starnúcej populácie. Fórum je členom európskej siete AGE- Platform Europe, čo nám umožnilo pripomienkovať dokumenty EK a dávať návrhy na zlepšenie dôstojnosti života starších i na Slovensku. Fórum dlhodobo pracuje práve v medzinárodných štruktúrach a môžeme túto prácu hodnotiť viac pozitívne, nakoľko práve tu sa viac hovorilo o problematike starších, o ohrozeniach tejto skupiny a nastoľovali sa témy, ktoré v niektorých krajinách sa zdali ako druhoradé

V rámci spolupráce s AGE – Platform Europe v Bruseli sa Fórum pre pomoc starším zapojilo do významného projektu Aktívni seniori v EU. V rámci tohto projektu spolupracovali partneri z rôznych krajín EU. Cieľom projektu bolo zvýšenie povedomia starších v jednotlivých krajinách o práci a fungovaní EU, a štruktúrach EK a spolupráci AGE s európskym parlamentom v riešení problematiky starších. Cieľom bolo zhodnotiť dôležitosť spolupráce s EU, čo tieto inštitúcie starším prinášajú, ako ovplyvňujú ich život , ako **povzbudiť seniorov byť aktívnymi v európskom, ale aj miestnom priestore a vybudovať lepšiu budúcnosť pre všetky generácie a poukázať tiež na dôležitosť zúčastniť sa volieb do EP.**

V rámci projektu bola vytvorená obsahla brožúrka Aktívni seniori v EU. Vytvorená brožúrka, podrobne opisuje a predstavuje jednotlivé inštitúcie EU a hovorí o tom, čo sa podarilo urobiť v prospech starnúcej populácie.

Z vydanej brožúrky uvádzam vyjadrenie Vivian Redingová – viceprezidentky EK : „*Seniori predstavujú dôležitú a stále narastajúcu časť našej Európskej spoločnosti, našej ekonomiky, našej kultúry a našich životov. Je dôležité zabezpečiť sociálne začlenenie týchto občanov aby mohli naplno využívať svoje práva. Vyhlásenie z roku 2012 naznačuje silný politický záväzok k presadzovaniu práv a k sociálnemu začleneniu starších obyvateľov Európy. V posledných rokoch došlo k postupnému nárastu vekovej diskriminácie.*“ Z nášho pohľadu môžeme s tým len súhlasiť.

Dôležitým cieľom projektu bolo, aby Európsky Parlament poznal potreby a problémy staršej generácie aby mohol prijímať a navrhovať opatrenia . Je dôležité spolupracovať s poslancami EP , informovať ich o problémoch a potrebách staršej populácie, podnecovať ich k presadzovaniu vhodných a potrebných opatrení na zlepšenie kvality života starších.

V rámci projektu partnerské organizácie mali za cieľ osloviť kandidátov na poslancov do EP a následne zvolených poslancov EP v jednotlivých členských štátoch pre spoluprácu v rámci vytvorenej Interskupiny pre otázky starších ľudí a medzigeneračnej spolupráce pri AGE, ktorá je pravidelne obnovovaná po voľbách do EP. Môžeme konštatovať, že túto úlohu naša organizácia splnila veľmi dobre, pretože **sa nám podarilo získať pre spoluprácu v tejto Interskupine až 5 poslancov EP za Slovensko,** ktorí budú v tejto skupine aktívne pracovať a presadzovať záujmy starších ľudí, ktorí sú z rôznych politických strán.

Dňa 8. 12. sa uskutočnila záverečná konferencia v Európskom parlamente v Bruseli. Rokovania sa zúčastnili delegácie z rôznych krajín EU a za účasti členov EP. Úspechom našej organizácie bolo to, že záštitu nad celým podujatím prevzalo Slovensko. Delegáciu Slovenska viedla a uskutočnila

prezentáciu prezidentka Fóra pre pomoc starším pani Ľubica Gálisová, v rámci ktorej pozitívne prezentovala prácu v prospech starších na Slovensku, ako aj potrebu podpory zlepšenia postavenia starších v jednotlivých krajinách, ich lepšej ochrany proti rôznemu zneužívaniu a vytvorenia legislatívnych noriem proti zvyšujúcemu sa násiliu a týraniu starších, čo je rastúci problém takmer vo všetkých členských štátoch EU. Táto konferencia bola veľmi dôležitou, nakoľko jednotlivé krajiny prezentovali postavenie starších a nastolili mnohé dôležité problémy starších a potrebu ich riešenia i na európskej úrovni. Na základe tohto rokovania boli prijaté návrhy na zhodnotenie doterajšej práce EU a prijatých dokumentov EP v prospech starších .

Uvádžam tu len niektoré oblasti ktorým sme sa venovali v rámci medzinárodnej spolupráce s cieľom zlepšenia života starších, riešenia problémov, potrieb starších a na ktorých sme úzko spolupracovali s AGE , ako aj EK.

Dôchodky : Starší žijú dlhšie, štáty čelia výzve ako zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií. V roku 2010 EK zhromaždila názory ako zabezpečiť primerané a bezpečné dôchodky. EK navrhla opatrenia na európskej úrovni pre podporu a doplnenie vnútroštátnych dôchodkových reforiem. Hovorí o nízkych príjmoch starších o prijatí inštitútu minimálneho dôchodku. S Výborom pre sociálnu ochranu zverejnila správu o primeranosti dôchodkov 2010 – 2050.

Sociálne začlenenie a sociálna participácia : V roku boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu 2010 - bolo zapojené aj Fórum, boli pripravené opatrenia v boji proti chudobe. Konštatovali, že starší ľudia majú nízky príjem, zlý zdravotný stav, existuje diskriminácia na základe veku, pohlavia, nezamestnanosť, izolácia, zneužívania a obmedzený prístup k službám. ČŠ sa dohodli na spoločnom ciele, v znížení počtu ľudí žijúcich v chudobe a sociálnom vylúčení. Národné vlády tento cieľ mali povinnosť premietnuť aj do národných dokumentov.

AGE podporuje opatrenia na boj proti vekovej diskriminácii od zamestnávateľov, postupy zamerané na prepúšťanie 50 ročných, tých, ktorí znemožňujú dôchodcom pokračovať v zamestnaní. Zraniteľnosť starých spočíva v nedostatku finančných zdrojov. V uznesení z roka 2010 sa hovorí o úlohe minimálneho príjmu v boji proti chudobe. EP uviedol zámer zaručiť minimálny príjem rámcovou smernicou. Pripraviť Dohodu o spoločnej definícii primeranosti a zavedení spoločných metód pri zavádzaní primeraných dôchodkov. AGE podporuje koncept rozpočtových štandardov pre starších ľudí a vytvorenie systému minimálneho príjmu pre staršie osoby, podporu zdravia a koordináciu národných zdravotných systémov. Podľa práva EÚ , opatrenia EU musia obsahovať ciele zlepšenia verejného zdravia, prevencie, a identifikáciu ohrozenia zdravia starších. ČŠ by mali uspokojiť vyšší dopyt po zdravotnej starostlivosti pre starších. EÚ podporuje štáty v úsilí o podporu zdravého starnutia a zlepšenia zdravia starších. Lepší zdravotný stav znamená vyššiu kvalitu života, viac nezávislosti, menej služieb a dlhšie byť aktívny.

Zneužívanie : V posledných rokoch zneužívanie seniorov nadobudlo väčší význam aj v diskusiách v EU. EK bojuje proti zneužívaniu seniorov. EP podporil aktívnejšiu úlohu EU v tomto boji. Realizovalo sa viac medzinárodných projektov, do ktorých bolo zapojené i Fórum s cieľom vytvorenia nástrojov na zamedzenie týrania starších ľudí.

Dostupnosť tovaru a služieb : Európa starne, ale prostredie nie je k tomu prispôsobené . Je mnoho prekážok, ktoré bránia v prístupe k službám, tovarom a mnohým výrobkom. Odzrkadľuje sa to aj

v nezabezpečení bezbariérovosti. Rok 2012 prispel k tomu, že toto bolo presadené aj do politickej agendy EK

Spotrebiteľské práva : Starší ľudia sa radia medzi najviac zraniteľných spotrebiteľov – hlavne pri používaní finančných produktov a služieb, neprimeraných zmluvných podmienok a dostupnosti. Trh pre rôzne služby a produkty musí odrážať potreby starších.

Finančné služby : Prístup k finančným službám je problematicky pre starších. EU podniká kroky na ochranu práv spotrebiteľov , vzdelávanie a prevenciu. Bola prijatá nová smernica na ochranu spotrebiteľa. Naša organizácia prispela v tejto oblasti tým, že na základe konkrétnych poznatkov sme predložili návrhy a podnety do európskej ale i národnej legislatívy – bol prijatý zákon na ochranu proti nekalým praktikám.

Nevládne organizácie - V rámci EU sú veľmi dôležité nevládne organizácie, hoci nemôžu rozhodovať samostatne o politike, prispievajú do debaty svojimi informáciami, skúsenosťami a poznatkami o živote starších. Sú dôležitými partnermi pri tvorbe politik, príprave koncepcií na riešenie starnutia v Európe i členských štátoch. V rámci európskej siete je dôležité, že AGE presadzuje víziu spoločnosti pre všetkých, kde každého bez rozdielu môže používať rovnosť práv a zapájať sa do života spoločnosti, podporuje zodpovedné starnutie, aktívne občianstvo, solidaritu medzi generáciami. Má záujem zmobilizovať čo najširší okruh starších k podpore vekovo prívetivejšej EU, riešiť závažné problémy vznikajúce v rámci starnúcej populácie a využíva podnety členských organizácii pri rokovaníach v EP.

AGE – Je najvýznamnejšia organizácia, ktorá presadzuje záujmy starších v EU, zapája svojich členov do hodnotenia realizácie rôznych národných dokumentov, podporuje zapojenie sa do príprav národných reformných programov a strategických správ. Podnecuje k tomu, aby sme sa podieľali na tvorbe národných plánov a predkladali návrhy. Samozrejme je to získavanie mnohých cenných skúsenosti z práce iných subjektov a možnosť ich uplatnenia na národnej úrovni.

AGE a členské organizácie pripravujú manifesty v ktorých členské organizácie formulujú názory o najväčších problémoch starších ľudí, ktoré budú predkladané do Interskupiny poslancov EP.

Ľubica Gálisová –

prezidentka Fóra pre pomoc starším